

## Hakemukset ehdokaslistojen julkaisemisesta sekä ilmoitukset vaaliliitoista ja yhteislistoista

Keskusvaalilautakunta 11.02.2025 § 8  
388/00.00.00.07/2024

### Valmistelija

Hallintojohtaja Liisa Salo 6.2.2025

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa Kauhavan kaupungille valitaan 37 valtuutettua. Vaalipäivä on sunnuntaina 13.4.2025 ja ennakkoäänestys järjestetään ajanjaksolla 2.4.-8.4.2025.

Kuntavaaleissa voivat ehdokkaita asettaa:

1. Puolueräkisteriin merkityt puolueet  
Rekisteröidyn puolueen ehdokkaat asettaa puolueen kunnan keskusvaalilautakunnalle ilmoittama puolueen henkilöjäseniä kunnassa edustava yhdistys
2. Äänioikeutetut, jotka ovat perustaneet valitsijayhdistyksen  
Valitsijayhdistyksen perustamiseen tarvitaan yli 2.000 asukkaan kunnissa vähintään 10 kunnan asukasta.

Puolueet voivat muodostaa vaaliliitoja ja valitsijayhdistykset yhteislistoja.

Puolueella, vaaliliitolla tai yhteislistalla on oikeus asettaa kussakin kunnassa enintään valittavien valtuutettujen puolitoistakertainen määrä ehdokkaita. Jos ehdokkaiden enimmäismääräksi tämän mukaisesti laskettaessa ei saada kokonaislukua, pyöristetään tulos alaspäin.

Kullakin ehdokkaita asettavalla puolueella, valitsijayhdistyksellä ja yhteislistalla tulee olla vaaliasiamies ja jokaisella vaaliasiamiehellä varamies.

Puolueen vai yhteislistan vaaliasiamies ei saa olla toisen puoleen tai yhteislistan vaaliasiamiehenä. Valitsijayhdistyksen vaaliasiamies ei saa olla puolueen vaaliasiamiehenä eikä muun yhteislistan vaaliasiamiehenä kuin mihin hänen valitsijayhdistyksensä kuuluu eikä toisen valitsijayhdistyksen vaaliasiamiehenä.

Puolueen, yhteislistan ja valitsijayhdistyksen vaaliasiamiehen on toimitettava ehdokashakemus kunnan keskusvaalilautakunnalle viimeistään tiistaina 4.3.2025 ennen klo 16. Samassa yhteydessä keskusvaalilautakunnalle on toimitettava myös mahdolliset ilmoitukset vaaliliitoista ja yhteislistoista.

Ehdokashakemuksen antaa keskusvaalilautakunnalle ehdokasasettajan eli puolueen ilmoittaman paikallisyhdistyksen nimeämä vaaliasiamies, valitsijayhdistyksen vaaliasiamies tai vaaliasiamiehen kirjallisesti valtuuttama henkilö. Keskusvaalilautakunta ei ole velvollinen ottamaan vastaan ehdokashakemuksia tai niiden osia muilta kuin edellä mainituilta.

Puolueen tai valitsijayhdistyksen vaaliasiamies ei saa olla kunnan keskusvaalilautakunnan jäsenenä eikä varajäsenenä.

Kuntavaalien ehdokashakemusten sisällöistä säädetään vaalilain 151 – 156 §:ssä.

Oikeusministeriö on vahvistanut kaavat lomakkeille, joita ehdokasasettajat voivat käyttää kuntavaalien ehdokashakemusten tekemisessä. Näiden lomakkeiden käyttö ei ole pakollista, vaan ehdokashakemuksen voi tehdä kirjallisesti muutoinkin, esimerkiksi vapaaehtoisena hakemuksena. Keskusvaalilautakunnan tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että ehdokashakemuksessa on mainittu kaikki vaalilaissa edellytetyt seikat.

Puolueen ehdokashakemuksessa on selvästi mainittava

1. mille keskusvaalilautakunnalle hakemus osoitetaan
2. puolueen nimi
3. puolueen henkilöjäseniä kunnassa edustavan yhdistyksen nimi.

Puolueen vaaliasiamiehen on päivättävä ja allekirjoitettava ehdokashakemus ja vakuutettava siinä, että ehdokkaat ovat vaalikelpoisia (Vaalil § 153).

Puolueen ehdokashakemukseen on liitettävä

1. ehdotus puolueen ehdokaslistaksi, jossa on mainittava siinä järjestyksessä kuin ehdokkaat ehdokaslistojen yhdistelmässä asetetaan, kunkin ehdokkaan nimi ja arvo, ammatti tai toimi enintään kahta ilmaisua käyttäen; etunimen rinnalla tai sen sijasta voidaan käyttää yleisesti tunnettua ehdokkaan puhuttelunimeä tai etunimeä lyhennettynä; ehdokaslistassa ei saa olla muita merkintöjä, paitsi jos ne on tarpeen ehdokkaan henkilöllisyyden täsmentämiseksi;
2. kunkin ehdokkaan allekirjoittama ja hänen henkilötunnuksellaan varustettu suostumus hänet asettaneen puolueen ehdokkaaksi ja suostumus ottaa vastaan valtuutetun toimi sekä vakuutus, ettei hän ole samoissa vaaleissa suostunut toisen puolueen eikä valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi;
3. puolueen nimen kirjoittamiseen oikeutettujen antama ilmoitus siitä, että yhdistys, jonka puolesta puolueen vaaliasiamies esiintyy, edustaa puolueen henkilöjäseniä kunnassa; ja
4. puoluetta edustavan yhdistyksen antama ilmoitus puolueen vaaliasiamiehen ja hänen varamiehensä nimestä, henkilötunnuksesta ja yhteystiedosta sekä yhdistyksen puolueen vaaliasiamiehelle ja hänen varamiehelleen antama valtakirja. Puolueen vaaliasiamiehen on päivättävä ja allekirjoitettava ehdokashakemus sekä vakuutettava siinä, että ehdokkaat ovat vaalikelpoisia (Vaalil § 153).

Jos puolueet ovat sopineet yhtymisestä vaaliliitoksi vaalilain § 154:n mukaisesti, siitä on laadittava yhteinen ilmoitus, jossa luetellaan vaaliliittoon yhtyvät puolueet ja joka kaikkien vaaliliittoon yhtyvien puolueiden vaaliasiamiesten on allekirjoitettava. Vaaliliittoon yhtyneen puolueen vaaliasiamiehen on annettava ilmoitus kunnan keskusvaalilautakunnalle samanaikaisesti puolueen ehdokashakemuksen kanssa.

Säännökset valitsijayhdistyksen perustamisesta, ehdokashakemuksesta ja yhteislistasta ovat vaalilain § 150:ssä, § 155:ssä ja § 156:ssä.

Vaalilain § 35:n mukaan ehdokashakemukset käsittelevän viranomaisen on tutkittava, onko ehdokashakemukset ja ilmoitukset vaaliliitoista ja yhteislistoista jätetty sille laissa säädetyssä määräajassa ja onko asiakirjat laadittu laissa ja sen nojalla säädetyin tai määrätyin muodoin sekä ovatko ehdokkaat vaalikelpoisia ja onko heidän ehdokkuudelleen muutoin laissa säädettyä estettä.

Vaalilain § 36:n mukaan ehdokashakemukset niihin liittyvine asiakirjoinaan tarkastetaan 34. päivänä ennen kuntavaalien vaalipäivää pidettävässä kokouksessa.

Edellä todettua varten keskusvaalilautakunnan on kokoonnuttava 10.3.2025.

Kunnan keskusvaalilautakunnan laatima ehdokaslistojen yhdistelmä tai siinä olevat tiedot taikka tieto siitä, missä yhdistelmä on nähtävänä, on saatettava äänioikeutettujen tiedoksi sillä tavalla kuin kunnan ilmoitukset saatetaan tiedoksi ja lisäksi keskusvaalilautakunnan kokoushuoneistossa julkaistavalla ilmoituksella. Viestintävelvollisuuden voidaan katsoa täyttyvän myös siten, että yhdistelmän tiedot julkaistaan kunnan julkisessa tietoverkossa.

Ehdokashakemusten käsittelyyn sovelletaan vaalilain lisäksi hallintolakia ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annettua lakia. Sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnasta annetun lain mukaan myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen. Näin ollen on mahdollista, että ehdokashakemuksia annetaan joko kokonaan tai osittain myös sähköisessä muodossa perinteisten paperihakemusten sijasta huolimatta siitä, että vaalilain 34 §:ssä tarkoitetussa ehdokashakemusten vastaanottamisesta annettavassa kuulutuksessa hakemusten ensisijainen toimittamisvaihtoehto onkin vaaliasiamiehen henkilökohtainen käynti keskusvaalilautakunnassa. Koska vaalitietojärjestelmä ei millään tavalla tue sähköisten ehdokashakemusten käsittelyä eikä keskusvaalilautakunnan käytössä ole muutakaan vastaavaa järjestelmään, voi tilanne olla käytännössä se, että ainoa sähköisen asioinnin muoto on sähköposti liitetiedostoineen. Henkilötunnuksia sisältävät sähköiset asiakirjat tulisi toimittaa keskusvaalilautakunnalle suojatulla sähköpostiyhteydellä (turvapostilla).

Ehdokashakemusasiakirjoissa voi esiintyä eri tavoilla allekirjoitettuja asiakirjoja.

Paperilla toimitetuissa hakemuksissa voi olla

- käsin tehtyjä allekirjoituksia ja
- käsin tehtyjä allekirjoituksia, jotka eivät ole alkuperäiskappaleita vaan skannattuja tai valokopioituja.

Jos asiakirjoja toimitetaan sähköisesti, niissä voi olla erilaisia sähköisiä allekirjoituksia. Eritasoiset sähköiset allekirjoitukset on määritelty eIDAS-asetuksessa:

- Hyväksytyt sähköiset allekirjoitukset, joissa allekirjoitus on tehty Digi- ja väestötietoviraston hyväksymällä allekirjoitusvarmenteella, esimerkiksi sähköisellä henkilökortilla
- Kehittyneet sähköiset allekirjoitukset, joissa allekirjoitukset on tehty esimerkiksi verkkopankkitunnisteella
- Muut sähköiset allekirjoitukset, jollainen voi olla esimerkiksi sähköpostiviestin loppuun kirjoitettu nimi.

Allekirjoitustavan osalta ehdokashakemukset vastaanottavan ja käsittelevän viranomaisen eli keskusvaalilautakunnan on itse ratkaistava, millaista asiakirjaa ja millaista allekirjoitusta se pitää riittävänä ja pätevänä.

Vaaliohjeiden mukaan perinteistä, paperille tehty allekirjoitusta pidetään pätevänä ja luotettavana. Myös asiakirjalle tehty hyväksytty sähköinen allekirjoitus on juridisesti sitova ja kiistämätön.

Muiden sähköisten allekirjoitusten tai perinteisten, paperille tehtyjen mutta skannattujen tai valokopioitujen allekirjoitusten pätevyyden ja luotettavuuden arviointi jää allekirjoitusvaatimuksen esittäjälle eli ehdokashakemukset käsittelevälle vaaliviranomaiselle. Sähköisen allekirjoituksen osalta on lisäksi katsottu, että jos allekirjoituksen tarkoituksena on todistusvoimaisuus tehdystä oikeustoimesta ja tehdyn oikeustoimen sisällöstä, joudutaan pääsääntöisesti käyttämään vähintään kehittyneitä sähköisen allekirjoituksen mahdollistamia välineitä. Käytännössä tämän voidaan katsoa tarkoittavan, ettei esimerkiksi tablettikynällä piirrettyjä allekirjoituksia voida pitää riittävinä.

**Esittelijä**

Ei esittelijää, keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan selostus (hallintosääntö § 145)

**Päätösehdotus**

Puolueiden ja valitsijayhdistysten ehdokashakemukset liitteineen sekä ilmoitukset yhteislistasta ja vaaliliitosta on jätettävä keskusvaalilautakunnan sihteerille tai kaupungintalon hallintosihteerille / vaaliassistentille (keskusvaalilautakunnalle) Kauhavan kaupungintalolle viimeistään 4.3.2025 ennen klo 16.00.

Ehdokashakemukset liitteineen on allekirjoitettava joko käsin paperille tai sähköisesti hyväksyttyä tai kehittyntä sähköistä allekirjoitusta käyttäen. Sähköiset hakemusasiakirjat tulee toimittaa keskusvaalilautakunnalle Kauhavan kaupungin kirjaamoon (kirjaamo@kauhava.fi) suojatulla sähköpostiyhteydellä.

**Päätös**

Keskusvaalilautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

**Lisätietoja**

Hallintojohtaja Liisa Salo, puh. 050 330 5286,  
etunimi.sukunimi@kauhava.fi

---